

Contoirtjeneste meddeelte Bedkommende en Afkrift af hans Erklæring, som han selv vilde have holdt hemmelig. Ja, den ærede Rigsdagsmand gaaer endnu videre, idet han fører os ind i Ministeriernes Contoitrer; men, hvis jeg ikke feller, ere de Mænd, som i disse Contoitrer beskæftige sig med slige Sager, Kongelige Embedsmand, altsaa ere dog de bundne ved Taushedsløfte, og jeg har aldrig vidst, at man hos disse Mænd kunde erholde Underretning om Embedsmænds Erklæringer; men, hvis den ærede Rigsdagsmand kunde paavise de Mænd, hos hvilke man kunde erholde saadanne Oplysninger paa officiel Maade, vilde vistnok Mange være ham hjertelig takskyldige.

Ligesom man ikke har hørt, hvorfor Embedsmænd ikke skulde kunne afgive paalidelige Oplysninger, naar deres Erklæringer ikke skulde hemmeligholdes, saaledes har heller ikke meersnævnte ærede Rigsdagsmand anført, hvori de skadelige Conseqventer bestaae, som Lovens Vedtagelse vilde føre til; man kunde da ligesaa godt paa den anden Side sige, at i dette Tilfælde vilde Embedsmænd allerbedst være istand til at afgive paalidelige Oplysninger, og at det vilde føre til de meest heldbringende Conseqventer. Disse 2 Argumenter vilde saaledes staae lige skarpt overfor hinanden: efter det gamle Ord: den Enes Ja er ligesaa godt som den Andens Nei; men jeg skal dog tilføje, at naar Embedsmænds Erklæring kommer til Bedkommendes Kundskab, er denne muligviis istand til at oplyse Urigtigheder, som Embedsmænd selv maa indrømme, ligesom det ogsaa er vist, at Ansøgeren ofte vil kunne oplyse mange forskjellige Maader, hvorpaa der er begaaet Misbrug, men deri ligge dog vel ikke de "skadelige" Conseqventer.

Det er tvørigt min Overbeviisning, grundet paa Erfaringsdata, som jeg i en lang Aarække har samlet i forskjellige Livsstillinger, hvorved jeg har havt Leilighed til at gjøre mig bekendt med det hele Erklæringsvæsen, saaledes som det nu bestaaer, at man ikke med Tryghed kan vente nogen retfærdig Afgjørelse ad den administrative Vet, aldenstund Embedsmænds Erklæring hemmeligholdes, og jeg skal tillade mig gjentagende at bringe i det ærede Things Erindring, at den høitagtede Justits-

minister udtrykkelig har erklæret, at det er retfærdigt, at en Ansøger eller Klager bør gjøres bekendt med de Erklæringer, som en Dyrighed afgiver over hans Ansøgning eller Klage; men hvorledes skulde nu Retfærdigheden, ligesom henkastet i Stamkrogen, vige for andre, Gud veed hvilke, Hensyn.

J. M. Hansen: Jeg skal ikke nægte, at jeg, efter at have hørt den høitagtede Indenrigsministers Foredrag, har faaet en langt større Tro, end jeg før havde paa, at Loven vil gaae igjennem det høitærede Thing; thi, efterat han med stor Skarphed havde paavist, hvilke store og mangfoldige Ulemper der efter hans Mening vare forbundne med Gjenneførelsen af denne Lov, og efterat han havde skildret disse Ulemper saaledes, at vist Ingen i det virkelige Liv nogensinde vil komme til at opleve et eneste Exempel paa, at Sager skulle gaae frem og tilbage, saaledes som han beskrev det, saa sagde han, at han desuagtet ikke havde nogen Betænkelse for Embedsstandens og Regjeringens Bedkommende, ved at gaae ind paa Loven; thi nogen Uleilighed meer eller mindre for Dyrighedsmagten kunde, sagde den ærede Minister, ikke komme i Betragtning. Hans Betænkelse med Hensyn til de Vidtløftigheder og Vanstueligheder, han skildrede, angik derimod selve de Paagjældende. Den høitagtede Minister havde vistnok megen Ret i at lægge stor Vægt paa dette Punkt; men, dersom han har bemærket, at Majoritetens Forslag gaaer ud paa, at Dyrighedserklæringer kun skulle meddeles de Ansøgere, som i selve Ansøgningerne forlange det, saa troer jeg, at han vil indrømme, at man i dette som i saa mange andre Forhold maa overlade de Paagjældende selv at bestemme, om de ville finde sig i den Ulempe, som er uundgaaelig, naar de ville opnaae det, de ansøge om. De maae jo meget godt forud kunne vide — thi deri bestaaer egentlig det Væsentlige — hvilken Forhaling i Sagens Afgjørelse der kan blive en Folge af, at de forlange sig Erklæringerne meddeelte, og, naar de desuagtet forlange dem, saa troer jeg, at det er en forvidt drevet Omhu for Landets Borgere at sige, at man dog bør nægte dem det af Hensyn til de Ulemper i Henseende til Tiden, de muligten